

INNOVATION MENEJMENT VA IQTISODIY O'SISH

Jamoliddinov Temur Nuriddin o'g'li

Annotatsiya. Ushbu maqolada innovatsion menejmentning nazariy asoslari, uning korxona va milliy iqtisodiyot rivojida o'rni, shuningdek innovatsion jarayonlarning iqtisodiy o'sishga ta'siri tahlil qilinadi. Zamonaviy boshqaruvda innovatsiyalarni qo'llashning afzalliklari, O'zbekiston tajribasi va istiqbollari yoritiladi.

Kalit so'zlar. innovatsiya, menejment, iqtisodiy o'sish, raqobatbardoshlik, samaradorlik, startup, texnologiya.

Abstract. This article analyzes the theoretical foundations of innovation management, its role in the development of enterprises and the national economy, as well as the impact of innovative processes on economic growth. The advantages of applying innovations in modern management, the experience of Uzbekistan, and future prospects are also highlighted.

Keywords. innovation, management, economic growth, competitiveness, efficiency, startup, technology.

Kirish

XXI asrda iqtisodiy rivojlanishning eng muhim jihati – bu innovatsiyalar hisoblanadi. Innovatsion menejment esa yangi texnologiyalar, mahsulotlar va xizmatlarni yaratish hamda ularni amaliyotga tatbiq etish jarayonlarini boshqarishni anglatadi. An'anaviy iqtisodiy omillar (mehnat, kapital, tabiiy resurslar) bilan bir qatorda, ilm-fan va innovatsiyalar ham iqtisodiy o'sishning asosiy manbalaridan biriga aylandi.

Asosiy qism

1. Innovatsion menejment mohiyati

Innovatsion menejment – bu yangi g'oya va texnologiyalarni izlash, ishlab chiqish, tatbiq etish va ular orqali iqtisodiy samaradorlikka erishish jarayonini boshqarishdir. Uning vazifalari:

- innovatsion loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirish;
- ilmiy-tadqiqot natijalarini iqtisodiyotga joriy qilish;
- korxonaning raqobatbardoshligini ta'minlash.

2. Innovatsion menejmentning iqtisodiy o'sishga ta'siri

- **Yangi mahsulot va xizmatlar yaratish** – bozorni kengaytiradi.
 - **Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish** – xarajatlarni kamaytiradi.
 - **Raqobatbardoshlikni kuchaytirish** – milliy iqtisodiyotga xorijiy investitsiyalarni jalb qiladi.
 - **Texnologik modernizatsiya** – barqaror o‘shish sur‘atlarini ta’minlaydi.
- 3. O‘zbekistonda innovatsion menejment tajribasi**
- 2019–2025- yillargachada respublika bo‘ylab **texnoparklar** tashkil etildi.
 - **Innovatsion rivojlanish vazirligi** orqali ilmiy tadqiqotlarga davlat granti ajratilmoqda.
 - **Startup loyihalar** va yosh olimlarni qo‘llab-quvvatlash dasturlari joriy qilingan.
 - Raqamli iqtisodiyot konsepsiyasi asosida elektron hukumat, fintech va agrar texnologiyalar yo‘nalishida yangi yechimlar rivojlantirilmoqda.

Xulosa

Innovatsion menejment zamonaviy iqtisodiyotning ajralmas qismiga aylangan. U nafaqat korxonalarning daromadini oshiradi, balki mamlakatning barqaror iqtisodiy rivojlanishiga ham xizmat qiladi. Innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash, ilm-fan va ishlab chiqarish o‘rtasida samarali hamkorlikni yo‘lga qo‘yish, startaplarni rag‘batlantirish – O‘zbekistonning iqtisodiy o‘shishini jadallashtiruvchi eng muhim omillardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Каримов У., Инновацион менежмент назария ва амалиёти. Тошкент – “Иқтисодиёт” нашриёти, 2020, 112–118 б.
2. Маматов А., Абдукаримов Ф., Инновацион иқтисодиёт ва менежмент асослари. Тошкент – “Fan va texnologiya” нашриёти, 2019, 75–80 б.
3. Қодиров Н., Менечмент ва инновация жараёнлари. Тошкент – ТДИУ нашриёти, 2021, 54–60 б.
4. Рахмонов Б., Корхоналарда инновацион фаолиятни бошқариш. Самарқанд – СамДУ нашриёти, 2018, 89–94 б.
5. Ахмедов Ш., Инсон капиталини ривожлантириш ва инновацион иқтисодий ўсиш. Тошкент – “Yangi asr avlodi”, 2020, 133–137 б.
6. Drucker P. F., Management Challenges for the 21st Century. New York – Harper Business, 1999, pp. 56–63.
7. Schumpeter J. A., The Theory of Economic Development. Cambridge – Harvard University Press, 1934, pp. 101–110.

8. Tidd J., Bessant J., Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change. Hoboken – Wiley, 2020, pp. 87–92.
9. Freeman C., Soete L., The Economics of Industrial Innovation. Cambridge – MIT Press, 1997, pp. 45–50.
10. Fagerberg J., Mowery D. C., Nelson R. R. (eds.), The Oxford Handbook of Innovation. Oxford – Oxford University Press, 2005, pp. 210–220.